

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Roberta Waltra a soudců JUDr. Marty Škárové a JUDr. Petra Vojtka v právní věci žalobců a) Mgr. R. N., a b) Mgr. E. N., zastoupených JUDr. Vojtěchem Hrozou, advokátem se sídlem Brno, Arne Nováka 4, proti žalovaným 1) obci Vír, IČO 00295744, se sídlem úřadu Vír 178, a 2) kraji Vysočina, IČO 70890749, se sídlem úřadu Jihlava, Žižkova 57, zastoupenému Mgr. Petrem Sikorou, advokátem se sídlem Praha 2, Fügnerovo náměstí 1808/3, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalovaných Kooperativy pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group, IČO 47116617, se sídlem Praha 8, Pobřežní 665/21, o 184.866 Kč s příslušenstvím a 31.882,42 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou pod sp. zn. 8 C 265/2011, o dovolání žalovaného 2) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2014, č.j. 17 Co 403/2013-205, takto:

Dovolání se odmítá.

Odůvodnění:

Dovolání žalovaného 2) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 11. 2014, č.j. 17 Co 403/2013-205, není přípustné podle ustanovení § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 (dále jen „o. s. ř.“).

Odvolační soud napadeným rozhodnutím potvrdil mezitímní rozsudek soudu prvního stupně, jímž byl nárok žalobců shledán co do základu opodstatněným. Dovodil, že žalovaní odpovídají za škodu způsobenou pádem balvanu ze skalního masivu na automobil žalovaných projíždějící po přilehlé pozemní komunikaci. Předmětný balvan se uvolnil z pozemku žalovaného 1) určeného k plnění funkce lesa a přilehlá pozemní komunikace je vlastnictvím žalovaného 2). Odpovědnost obou žalovaných je dána na základě ustanovení § 420 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „obč. zák.“), jelikož porušili obecnou prevenční povinnost vyplývající z § 415 obč. zák. a zároveň povinnost uloženou § 22 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., lesního zákona, jelikož neprovedli žádná opatření k zabránění vzniku škod padáním kamenů na předmětnou pozemní komunikaci, ačkoliv k uvolňování kamenů v daném místě docházelo již delší dobu. Žalovaný 2) dále neprováděl prohlídky pozemní komunikace v zákonných intervalech podle § 6 vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, pro vyvození jeho odpovědnosti však tato okolnost není významná.

Rozhodné hmotné právo se podává z ustanovení § 3079 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, účinného od 1. 1. 2014, věc se tudíž posuzuje podle dosavadních právních předpisů, tj. zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále opět jen „obč. zák.“).

Prevenční povinnost vlastníka komunikace v podobě provedení nezbytně nutných opatření k zabezpečení komunikace proti hroziící škodě podle § 22 odst. 1, 2 lesního zákona je konkretizací obecné prevenční povinnosti ve smyslu § 415 obč. zák. a její porušení lze dovodit tehdy, je-li hroziící škoda pro vlastníka komunikace objektivně předvídatelná (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2. 4. 2014, sp. zn. 25 Cdo 2358/2013, publikovaný pod C 13871 v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu – dále jen „Soubor“). Každý je totiž povinen zachovávat vždy takový stupeň bedlivosti, který lze po něm vzhledem ke konkrétní časové a místní situaci rozumně požadovat a který – objektivně posuzováno – je způsobilý zabránit či alespoň co nejvíce omezit riziko vzniku škod na životě, zdraví či majetku; není však uložena povinnost předvídat každý v budoucnu možný vznik škody (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2003, sp. zn. 25 Cdo 618/2001, Soubor C 1725). Závěr soudu o porušení prevenční povinnosti dovolatele je tedy souladný s ustálenou judikaturou, jestliže v projednávané věci docházelo po delší dobu již před samotnou škodnou událostí k uvolňování a padání kamenů na pozemní komunikaci. Za uvedeného skutkového stavu je požadavek objektivní předvídatelnosti vzniku škody zjevně naplněn. Nesprávná je pak domněnka dovolatele, že se na něho povinnost podle § 22 odst. 1 lesního zákona nevztahuje, neboť dopadá právě na něj, jakožto vlastníka pozemní komunikace ohrožené škodou, jež má svůj původ v pozemku určeném k plnění funkce lesa. Naopak na vlastníka lesního pozemku se uvedená povinnost nevztahuje, ale je zatížen obecnou prevenční povinností (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 12. 6. 2003, sp. zn. 25 Cdo 2183/2001, Soubor C 1987).

V případě obecné odpovědnosti za škodu podle ustanovení § 420 obč. zák. se zavinění ve formě nevědomé nedbalosti předpokládá a je na škůdci, aby prokázal, že škodu nezavinil (viz např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 30. 4. 1968, sp. zn. 3 Cz 17/68, publikované pod číslem 34/1969 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek – dále jen „Sbírka“, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 6.

2007, sp. zn. 25 Cdo 1999/2005, Soubor C 5250). Nedůvodná je tudíž námitka dovolatele, že se odvolací soud nezabýval otázkou zavinění. Opak vyplývá z napadeného rozsudku, když soud správně vycházel z presumpce zavinění dovolatele a okolnost, že soud presumoval zavinění ve formě nedbalosti vědomé, nemá na správnost rozhodnutí žádný vliv.

Obecně platí, že společná odpovědnost vzniká jako výsledek spoluzavinění či souběžné (na sobě nezávislé) činnosti, případně nečinnosti nebo opomenutí, vedoucí ke vzniku jediného škodlivého následku. Úprava společné odpovědnosti více osob odpovědných za škodu vychází ze zásady solidarity (§ 438 odst. 1 obč. zák.), která má obecnou platnost pro všechny případy a vztahuje se nejen na případy, kdy škůdci způsobili škodu společným jednáním, ale i na případy, kdy jednotliví škůdci odpovídají na základě odlišných principů (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 1. 2008, sp. zn. 25 Cdo 5/2006, Soubor C 5793, nebo závěry občanskoprávního kolegia Nejvyššího soudu ČSR k rozhodování soudů i státních notářství ze dne 29. 12. 1984, sp. zn. Cpj 51/84, publikované pod číslem 45/1986 Sbírky). Závěr odvolacího soudu o solidární odpovědnosti žalovaných je tudíž plně souladný s ustálenou judikaturou.

Dovolatelem vznesené právní otázky tak nemohou založit přípustnost dovolání ve smyslu § 237 o. s. ř., neboť je odvolací soud posoudil v souladu s dosavadní ustálenou rozhodovací praxí odvolacího soudu a není důvod, aby rozhodné právní otázky byly v této věci posouzeny jinak.

Námitka dovolatele stran posouzení porušení jeho povinnosti zajišťovat prohlídky pozemní komunikace podle § 6 vyhlášky č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, nepředstavuje přípustný dovolací důvod. Jednak se tato námitka týká skutkového zjištění odvolacího soudu, jednak na uvedené otázce odvolací soud svůj závěr o odpovědnosti dovolatele nezaložil (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

Jestliže dovolatel zpochybňuje posouzení příčinné souvislosti soudem, směřují jeho námitky proti zjištěnému skutkovému stavu. Otázka existence příčinné souvislosti mezi vznikem škody a protiprávním úkonem (popř. škodní událostí) je totiž primárně otázkou skutkovou, nikoliv právní (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21. 2. 2002, sp. zn. 21 Cdo 300/2001, Soubor C 1025, nebo rozsudek ze dne 6. 11. 2007, sp. zn. 25 Cdo 3334/2006), a tudíž nezpůsobilou založit přípustný dovolací důvod – nesprávné právní posouzení (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

Přípustnost dovolání nemohou založit ani namítané procesní vady v podobě údajné nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí a nevypořádání se s odvolací námitkou. Vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, nejsou samy o sobě přípustným dovolacím důvodem (§ 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 o. s. ř.).

Nejvyšší soud proto dovolání podle § 243c odst. 1 o. s. ř. odmítl.

Protože tímto rozhodnutím odvolacího soudu se řízení o věci nekončí, bude rozhodnuto i o náhradě nákladů případně vzniklých v tomto dovolacím řízení v konečném rozhodnutí soudu prvního stupně, popřípadě soudu odvolacího.

Proti tomuto usnesení není opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 1. června 2015

JUDr. Robert Waltr předseda senátu